

Подигнување на нов лозов насад

Започнува со избор на површина со поволна местоположба. Потоа се пристапува кон припрема на површината која опфаќа чистење од камења, корнење на стари лозја, овоштарници, грмушки, шуми и др.

Ѓубрењето се извршува по претходно извршена анализа на почвата, а со цел, збогатување со потребните елементи во главната зона на кореновиот систем. Со анализата се утврдуваат залихите на фосфор, калиум и вар како и содржината на хумус. Утврдено е дека на површината каде што ќе се врши садење на ново лозје, почвата треба да содржи 10 – 15 мг. Фосфор P₂O₅ и 20 – 40 мг. Калиум K₂O на 100 грама. Од минерални ѓубрива пред садењето, можат да се употребат комплексните кои содржат мала количина азот, како што се НПК 7-20-30, 5-26-26, 6-18-36, 10-30-20 и др. кои целосно се расфрлаат по површината, а потоа со риголовањето се заоруваат на полна длабочина. За подобрување на почвата со хумус, пред садењето, површински се расфрла 30 – 40 тони прегорено арско ѓубре и истото се заорува на длабочина од 30 см.

Риголовање – длабоко орање на длабочина од (60 – 80 см.), како следна мерка се извршува во Јули – Август и тоа за лозјата кои ќе се садат од есен, а за пролетното садење, риголовањето може да се изврши во текот на есента.

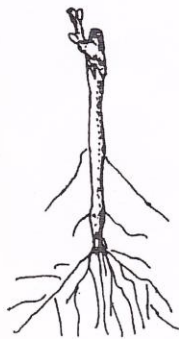
По извршеното риголовање се пристапува кон одредување правец на редовите и обележување на садните места. Растојанието за шпалир за вински сорти изнесува – 2,3 м. x 1 м. (4350 лозни калеми /ха.), за трпезни сорти - 2,3 м. x 1,2 м. (3650 лозни калеми /ха.), а за одрина 3,0 м. x 1,5 м. (2250 лозни калеми /ха.).

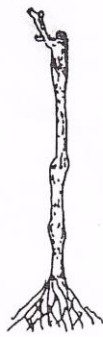
Садењето на лозните калеми се извршува во период (Ноември- Декември), или рано напролет, при позитивна температура и тоа во дупки со димензии 40 x 40 см. и длабочина во должина на калемот, плус 10 - 15 см., во бразди на иста длабочина

и садење со садило и сврдел. Потоа се пристапува кон припрема на лозните калеми кое опфаќа: скратување на коренот на 10-12 см. (до колку калемите се садат во дупки или бразди), скратување на коренот на 2-3 см. (до колку садењето е со садило или сврдел), отстранување до основа на другите корења, кои се наоѓаат по должина на подлогата до спојното место, скратување на питомката на 1-2 прави окца и пред самиот почеток на садењето, потопување на калемите 1 – 2 часа, во смеса од свежа говедска балега, земја и вода во сооднос (1:1:1).

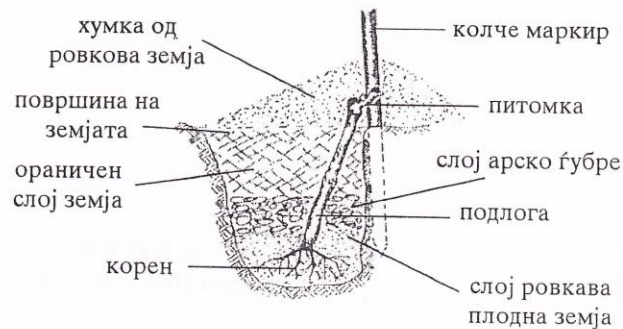
Садењето на калемите започнува со внесување на влажна ровкава плодна земја во дупката и тоа од обработливиот почвен слој. Над овој слој во дупката се поставува лозниот калем, малку закосен и истиот со спојното место да допира до колчето (маркирот). Потоа коренот се покрива со слој влажна обработлива почва, со истовремено затресување на калемот, заради подобро спојување на корењата со почвата и истата добро се нагазува. Над овој слој се додава 5 -7 кг. прегорено арско ѓубре кое не смее директно да допира на корењата, а потоа се додава почва од ораничниот слој и добро се нагазува. До колку садењето се извршува напролет, над овој слој се додава 3 – 5 литри вода. По впивање на водата, дупките се дополнуваат со земја до висина на спојното место и почвата добро се нагазува. На крајот лозниот калем се покрива со ровкава земја или песок со правење хумка. Ако садењето се извршува со парафинирани калеми, истите не се покриваат со земја, т.е. не се прави хумка и питомиот дел се остава 2 -5 см. над површината на земјата.

Слика бр. 1
Лозов калем со скратен питом дел на две прави окца

Слика бр. 2
Припремен лозов калем за садење

Слика бр. 3
Правилно посаден лозов калем

Од работи кои се извршуваат во текот на првата година во вегетацијата се: пролетно меѓуредово орање и разбивање на почвената покорица на хумките, летни обработки – минимум две, а во услови на заплевеност три, окопување и отстранување на брандуси со повторно правење хумка (јуни-јули), второ окопување и отстранување на брандуси и трајно откривање на хумките - (август).

Исто така, во текот на вегетацијата во првата година (јуни - август) се врши заштита на калемите од пламеница, пепелница, ескориоза и разни штетници.

Советник

Стеван Стојковски